

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	--------------------------------	---	-----------------------------------	--

Általános sztrájk.

Baja, 1908. december 8.

Magyarország szociáldemokratái terroristikus küzdelmükben az általános, egyenlő és titkos választói jogért a tegnapi nap folyamán egy újabb állomáshoz jutottak. Amit már régen hangoztattak, amivel már évek hosszú során át fenyegették az országot, azt a tegnapi rendkívüli pártgyűlésükön kimondták, proklamálták.

A tegnapi rendkívüli pártgyűlésen, mint az alábbi tudósításunkban olvasható, kimondták, hogy az általános választójog érdekében Magyarország munkássága általános sztrájkba lép.

A pártgyűlés rálépett erre a végzetes útra és ezzel a szociáldemokrata párt kiadta legutolsó és szerinte legerősebb ütőkártyáját. Nem gondoltak arra, hogy ezzel behajszolják az ország munkásnépét egy áldatlan küzdelembe, nem törődött a gyűlés többsége azzal, hogy ennek a határozatnak a nyomában a nyomor réme üti fel a fejét, hogy a munkás-családoknak ezrei és ezrei kilöktenek a kenyértelenség rettenetességébe. Nem, ezzel nem törődtek, nem szólalt meg ez ellen a lelkiismeretük. Azzal egy pillanatig sem számoltak, hogy ezzel a könnyelműen kimondott határozattal esetleg válságba sodorják Magyarországot különben is gyenge és még gyermekéveit élő iparát.

Nem. A pártvezetőség csak zavart akart okozni. Azt tudjuk, előre látjuk, hogy az általános sztrájk sikerrel nem járhat. Hiszen láttuk, hogy külföldön, ahol a szociálisták sokkal jobban vannak szervezve, mint a mieink, képtelenek voltak eredményt elérni. De különben is nagyon megoszlik a nézet ebben a kérdésben szociálista körökben is. A

„Typographia“, a nyomdászok szakközlönye például határozottan ellene foglalt állást.

Különben várjuk be a bekövetkezendőket. Lássuk hát hány zsákból telik

A nevezetes pártgyűlésről szóló tudósításunk alább következik:

(Saját tudósítónk jelentése.)

A magyarországi szociáldemokrata párt a választójogi reformjavaslat ellen való küzdelme során több ízben fenyegetett azzal, hogy mindent elkövet, a legszélsőbb harctól sem riad vissza a „jogfosztás“ megakadályozására. Fenyegetését beváltotta. Vasárnapra rendkívüli pártkongresszust hívott egybe, amelyen leirhatatlan lelkesedéssel, egyhangulag elhatározták, hogy gróf Andrássy Gyula törvényjavaslatának mai formájában való törvényerőre emelkedését a javaslat képviselőházi tárgyalásának egy alkalmas pillanatában a politikai tömegsztrájk megvalósításával megakadályozza. Az általános sztrájk végrehajtásával a pártgyűlés a szociáldemokrata pártvezetőséget bizta meg és felhatalmazta arra, hogy a tömegsztrájk megkezdésének időpontját megállapítsa. Ezen a következményeiben rendkívüli fontosságú határozaton kívül a kongresszus az annexióval szemben is állást foglalt. Még egy harmadik határozati javaslat is került a pártgyűlés elé. Ez Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek ama rendelete ellen tiltakozik, amelylyel a vasuti munkásoknak a szociáldemokrata párthoz való csatlakozását megtiltotta. A határozati javaslat sorsán azonban nem dönthettek, mert a hatóság képviselője nem engedte meg, hogy szavazás alá bocsássák.

A gyűlés reggel kilenc órakor kezdődött az új városháza közgyűlési termében, nagy érdeklődés közben. Nem csak az ülés terem

telt meg, de a szomszédos társalgó termék is. Megválasztották a kongresszus tisztikarát. Elnökök Garbai Sándor és Szabó József lettek, jegyzőkké Kitajkát és Martost választották. A hatóság képviselőjében Mátyás Hugó rendőrtanácsos jelent meg a kongresszuson, amelyen 171 fővárosi küldött vett részt. A vidék 179 küldöttel képviseltette magát, a tót bizottság 1 küldöttel, a német héttel, a román egygyel, a szerb egygyel vett részt. Az osztrák szociáldemokrata párt Ellenbogen Vilmos reichsrathi képviselőt küldte a pártgyűlésre Garbai Sándor üdvözlő szavaira Ellenbogen hosszabb beszéddel válaszolt.

Az éljenzéssel fogadott beszéd végén Tarczai Lajos emelkedett nagy figyelem közben szólásra.

Indítványára a pártgyűlés olyan határozatot hozott, amely tiltakozik Bosznia annektálása és a háborus készülődés ellen.

Zajos jelenet következett ezután. Schnoff kongresszusi tag határozati javaslatot terjesztett ellő arról, hogy a kongresszus a legenergiusabban tiltakozzék Kossuth-Szterényi rendelete ellen, amellyel a vasuti munkásoknak a szociáldemokrata párthoz való csatlakozását megtiltották.

A határozati javaslatot Mátyás Hugó rendőrtanácsos nem engedte szavazás alá bocsájtani.

Az izgatottság a következő fölszólalás alatt még fokozódott. Strasser kongresszusi tag azt az indítványt tette, hogy a kongresszus válasszon új pártvezetőséget, mert a mostani pártvezetőséget nem tartja képesnek az agitáció vitelére és a választójogi harc vezetésére. Erre bizonyíték a többi közt az is, hogy a Népszava rendkívül lanyhán kezeli az ügyet és a választójogi reform betervezése óta alig foglalkozott ezzel a kérdéssel.

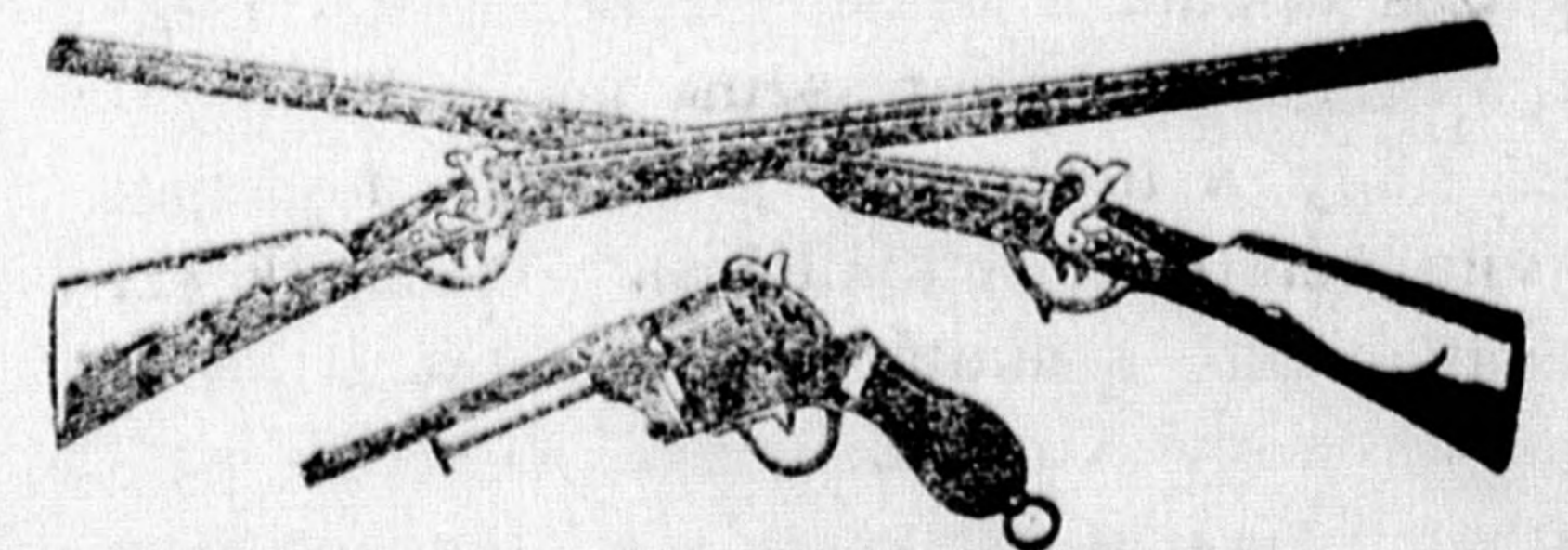
A beszéd folytonos zajos közbeszólások zavarták annyira, hogy Strasser alig tudta befejezni. Végre is Garbai Sándor elnök szavazásra tette föl a kérdést, napirendre vegyék-e az indítványt. Nagy lármában megtörtént a szavazás, amelynek során Strasser indítványára mindössze három kongresszusi tag szavazott.

Az így izgatottá vált hangulatban tért át a pártgyűlés a tulajdonképen való napirend tár-

 Kitünő minőségű lüttichi vadászfegyverek.

FLÓBERT-FEGYVEREK ÉS REVOLVEREK

minden rendszerben, egyszerű és finom kivitelben. Mindennemű vadászszerszámok és felszerelések nagy választékban és jutányos áron.

KORCSOLYÁK: Jackson Haynes, Kondor, Jégkirály, Halifax, Columbus és Blosta minden nagyságban és kivitelben kaphatók: **Drescher Gyula kereskedésében Baján.**

gyalására. A tanácskozást Kunfi Zsigmond előadó vezette be a következő beszéddel:

Az események, amelyek előttünk lejátszódnak, mondotta többek közt, megmutatják, hogy társadalmunk igazi törekvései honnan erednek. Jelenleg ott állunk, hogy fel kell vennünk a küzdelmet Magyarország népének jövőendő életviszonyaiért. Ebben a súlyos pillanatban gyűl össze a pártgyűlés, amely elé van szerencsém a következő határozati javaslatot terjeszteni:

A magyarországi szociáldemokrata pártnak 1908. évi december hó 6-án, Budapesten az új városháza közgyűlési termében megtartott rendkívüli pártgyűlése Magyarország összes elnyomott osztályainak nevében megállapítja, hogy mindazon tényezők, amelyek kötelezettséget vállaltak az általános egyenlő titkos választójog megalkotására, szöszegést követtek el, amidőn az ígért törvény helyett olyat készítettek, illetőleg olyanhoz járultak hozzá, amely se nem általános, se nem egyenlő, se nem titkos, amely a nép mai jogfosztottságát mindenben fenntartja, sőt azzal a furfanggal és gúnnyal tetézi, hogy látszatra jogot ad a népnek, annak értékét azonban a többes szavazatokkal és a nyílt szavazással semmivé teszi. Megállapítja a pártgyűlés, hogy ezen szégyenletes, a népet nemcsak jogától megfosztó, de őt megalázni is akaró törvényjavaslatnak, amelynek nemcsak főelvei, hanem részletei is csak a jogfosztást szolgálják, a tervezése lehetővé tétele csak az illető tényezők teljes politikai és személyi becstelensége (!) mellett ez nekünk lehetséges. A pártgyűlés megbélyegezvé azt a sokszoros szöszegést, a népnek azt a megcsalását és cserben hagyását, a melynek a kormány választójogi tervezete létrejöttét köszönheti, kimondja, hogy ezt az új törvényt rosszabbnak, károsabbnak itéli az eddiginél is s ezért az öntudatos proletárság köteletségévé teszi e javaslat ellen való legmesszebbmenő s legélesebb fegyverekkel megvívandó harcot. Ennek megfelelően kimondja a pártgyűlés, hogy Magyarország szervezett proletárságának köteletsége a javaslatnak mai formájában való törvényerőre emelkedésének meggátolására a képviselőházi tárgyalásnak egy alkalmas pillanatában megvalósítani a politikai tömegsztrájkot. Ennek végrehajtásával a pártgyűlés a pártvezetőséget bizza meg, amelynek köteletségévé teszi, hogy agitációjával haladéktalanul készítse elő erre a küzdelemre a tömeget, köteletségévé teszi, hogy a harc összes előfeltételeit megteremtse, a kivitel összes módzatait és részleteit megállapítsa és egyuttal fölhatalmazza a pártvezetőséget arra, hogy a tömegsztrájk megkezdésének időpontját megállapítsa egyben szigorú köteletségévé teszi minden öntudatos proletárnak, hogy a harc sikere és pártunk lobogójának becsülete érdekében egész erejüknek és képességüknek latbavetésével álljanak az ügy szolgálatába és a pártvezetőség áldozatkész, habozás nélküli támogatásával és követésével diadalmassá tegyék a népjog ügyét.

Percekig tartó lelkes tapsvihár és tomboló éljenzés támadt a beszéd végén, amely megújult Preisz M. kongresszusi tag indítványánál, hogy a határozati javaslatot fogadják el vita nélkül közfelkiállással. Az elnök ezt megállapította s miután határozatként jelentette ki, hogy Kunfi Zsigmond beszédét röpiratban kiadja a pártvezetőség, berekesztette a gyűlést.

Heti levél.

Fürst Zsigmond képtárlata.

Lapunk dec. 4-iki számában jeleztük, hogy a Goldstein-féle műteremben legközelebb megnyílik Fürst Zsigmondnak jórészt *bajai képekből* álló tárlata. Megtekintettük e tárlatot, mely megérdemli, hogy pár szóval megemlékezzünk róla is, alkotójáról is.

Fürst Zsigmond a Bácska szülőtte lévén, a sík föld szeretetét magával hozta a világra. Őt nemcsak a »Kárpátoknak fenyevesekkel vadregényes tája« érdeklí, hanem a síkságnak pittoreszk szépségeit is megtudja látni és vissza tudja adni.

Első mestere volt az ő világhírű földije Eisenhut Ferenc, kinek müncheni műtermében nyerte kiképeztetését. Egyidejűleg az Isar-parti Athén festő — akadémiajába is fölvetetett. Hazatérve Magyarországra, *Hollósiék* nagybányái telepén működött, majd *Genjben* fejezte be tanulmányait.

Amennyiben a művészetben kész emberről szó lehet, Fürst már kész ember volt, mikor hosszab lélegzetű boszniai és dalmáciai tanulmányútra indult. Ennek eredménye volt egy kollektív kiállítása *Karlsbadban*, melynek nemzetközi szemlélői elismeréssel nyilatkoztak róla. Vásárlói közé számíthatta a luxemburgi nagyherceget és József kir. herceget is, Gromon Dezső szűkebb bácskai hazánkfa pedig arcképét festette meg vele. Tavaly *Eszéken* rendezett nagyobb szerű kiállítást a vármegye-házán, melyről dícsérettel emlékezett meg az ottani sajtó.

E személyes vonatkozásokat nem reklám gyanánt soroltuk föl. De érezzük, hogy a tehetséggel párosult törekvéssel szemben a sajtónak, mint a nyilvánosság őrének megvannak a maga köteletségei, melyek első sorban abban a jóakarásban csucsosodnak ki, mellyel a sajtónak a művészi akaratot támogatnia kell. De Fürst Zsigmond annál is inkább megérdemli figyelmünket, mert hónapokon át, városunkban tartózkodva, mérvei által megtanít bennünket bajai pátriánk táji szépségeinek megismerésére és megbecsülésére.

Maga a tárlat intim jellegű s nem annyira a képek sokaságával, mint érdekességével és értékével hat a szemlélőre. Különösen magára vonta figyelmünket a művész két alkotása, a zákányi Dráva-parti részlet és a Sugovica-parti erdőrészlet. Előbbi délelőtti, utóbbi délutáni világításban áll, melynek fényhatásai a képeken jól érvényesülnek.

A kiállítás *csütörtökön*, dec. 10-én nyílik meg a nagyközönség számára és minden *kedden*, *csütörtökön* és *szombaton* délelőt 10 órától, délután 4 óráig *díjtalanul* tekinthető meg. Az eladott képek árából a művész néhány százalékot juttat a Bajai I. Kath. Nőegyletnek s a Jótékony célú Leányegyesületnek.

A tárlatot melegen ajánljuk a műértő közönség figyelmébe, mely a kevés képben is sokat tud látni és élvezni.

Magyarász Ferenc.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1908. december 5

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökle alatt befejezte az igazságügyi tárca költségvetésének vitáját. Nagy Dezső felszólalt az ellen, hogy a bírókat túlhalmozzák adminisztrációs teendővel. Popp Csicsó István felemlítette, hogy sok a nemzetiségi pör. Gies-

wein Sándor a pornográfikus irodalom üldözését sürgeti. Róth István Kézdivásárhelynek törvényszéket kért. Miután Günther Antal igazságügyminiszter minden felszólalásra megnyugtató választ adott, elfogadták az igazságügyi költségvetést.

A honvédelmi tárca tárgyalására tértek át, amelyet úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtak.

Majd a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalására tértek át.

Somogyi Aladár ügye.

Somogyi Aladárt a kultusz-tárca vitájánál tartott beszéde alkalmából megtámadta az *Esti Ujság* és Molnár Viktor államtitkár sértő levelet intézett hozzá. Somogyi provokálta az *Esti Ujság* szerkesztőjét és Molnár Viktort. Előbbi ügyet békésen intézték el, az utóbbi ügyben folyik a tárgyalás.

Balkán hírek.

Belgrádban tegnap a király elnökle alatt minisztertanács volt, amelyen a külügyminiszter beszámolt külföldi útjáról. Pertnik tábornok lemondott és ezért a lapok támadják és a lemondást szokásnak minősítik.

NAPIHIREK.

A hadügyminiszter leirata Baján.

Az összes törvényhatóságok vezetői, közöttük dr. *Hegedüs* Aladár kir. tan. Baja város polgármestere is, bizalmas leiratot kaptak a hadügyminisztertől. A bizalmas leiratban a hadügyminiszter értesítette a törvényhatóságokat, hogy legyenek elkészülve arra, hogy a legközelebbi időben mozgósítási parancsot fognak kapni.

A szenzációs leirathoz egy zárt boríték van csatolva, amely a mozgósítási parancsot tartalmazza, amelyet azoban kibontani nem szabad. Felhívja ugyanis a hadügyminiszter a törvényhatóságok vezetőinek figyelmét arra, hogy csak akkor nyissák ki a borítékot, ha arra vonatkozólag távirati intézkedést kapnak a hadvezetőségtől. A leirat, mely előkészíti a helyzetre a törvényhatóságokat, egyszersmind megnyugtatót is tartalmaz. A mozgósításról a leirat szerint ez időben szó sincs és csak a 15. hadtest békeállományát emelték fel hadilétszáma. A póttartalékosok behívása iránt sem történt intézkedés és nem hiszik, hogy ez egyhamar szükséges lenne. A titokzatos zárt levél, a bizalmas leirat azonban ha megnyugtató is, nagy aggodalmat keltett, mert hát mégis csak amellet bizonyít, hogy puszkaporos a levegő.

A munkásbiztosító törvény módosítása.

A munkásbiztosító törvény módosítása befejezett dolog. *Szterényi* államtitkár legutóbbi nagy beszédében is megemlítette, hogy a törvény módosítására vonatkozó munkálatok befejezést nyernek. Kezdetben, amikor a törvény módosításáról szó volt, úgy tervezték, hogy öt rendbeli módosítás történjék, amely módosításokat novelláris uton fognak végrehajtani. Később azonban, dacára, hogy ezeket a módosításokat el is készítették, illetékes helyen eljuttatták a tervet. s úgy látszik, hogy csak a paritás tekintetében módosul a munkásbizto-

Önkéntes faárverés.

A LATINOVITS féle ERDŐBEN
a Csávolyi út mellett

négyszéle akácfa,

(alkalmas sürgönyoszlopnak, szőlőkaró-
nak és szerszámfának) továbbá

tuskó és rőzse

f. hó 10., 11. és 12. éni a helyszínen
nyilvános árverésen fog eladatni.

ASZTALOSOKNAK

szükséges nagyobb mennyiségű
lezena olcsón kapható:

Szelényi Zsigánál.

Kitünő uradalmi gépész

ajánlkozik éves bizonyítvánnyal szerződésre.
Bizonyítványok megtekinthetők: Hochfellner
Gézánál, Budapesti-út 15. szám alatt.

Ugyanott több kisebb-nagyobb jóforgalmú

v e n d é g l ő

eladó

Szeremlei-utca 56. sz. alatt levő,
ujjonnan épült 3 szobás

h á z a m

szép kerttel — eladó.

Horvát János.

A legújabb

szépirodalmi munkák.

WILDE OSZKÁR:

Gránátalmaház.

Fordította:

Mikes Lajos.

Ára 4 korona.

ZBORAY ALADÁR:

Utolsó könyv.

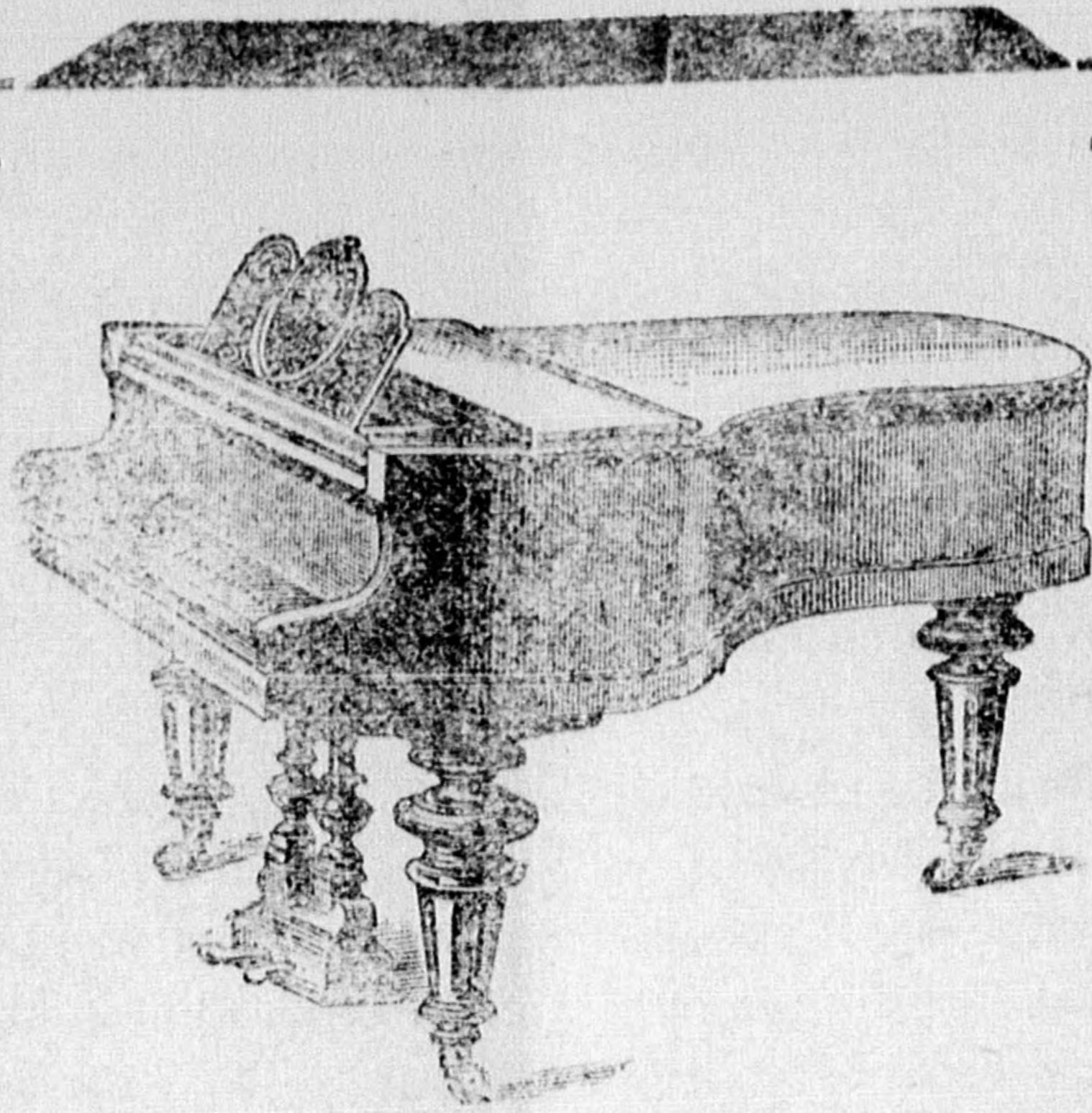
Ára 4 korona.

Kapható:

Ifj. Wagner Antal

könyvkereskedésében

BAJÁN.

A
MEGYE LEGNAGYOBB

ZONGORA-

RAKTÁRA

ifj. Wagner Antalnál

BAJÁN

van.

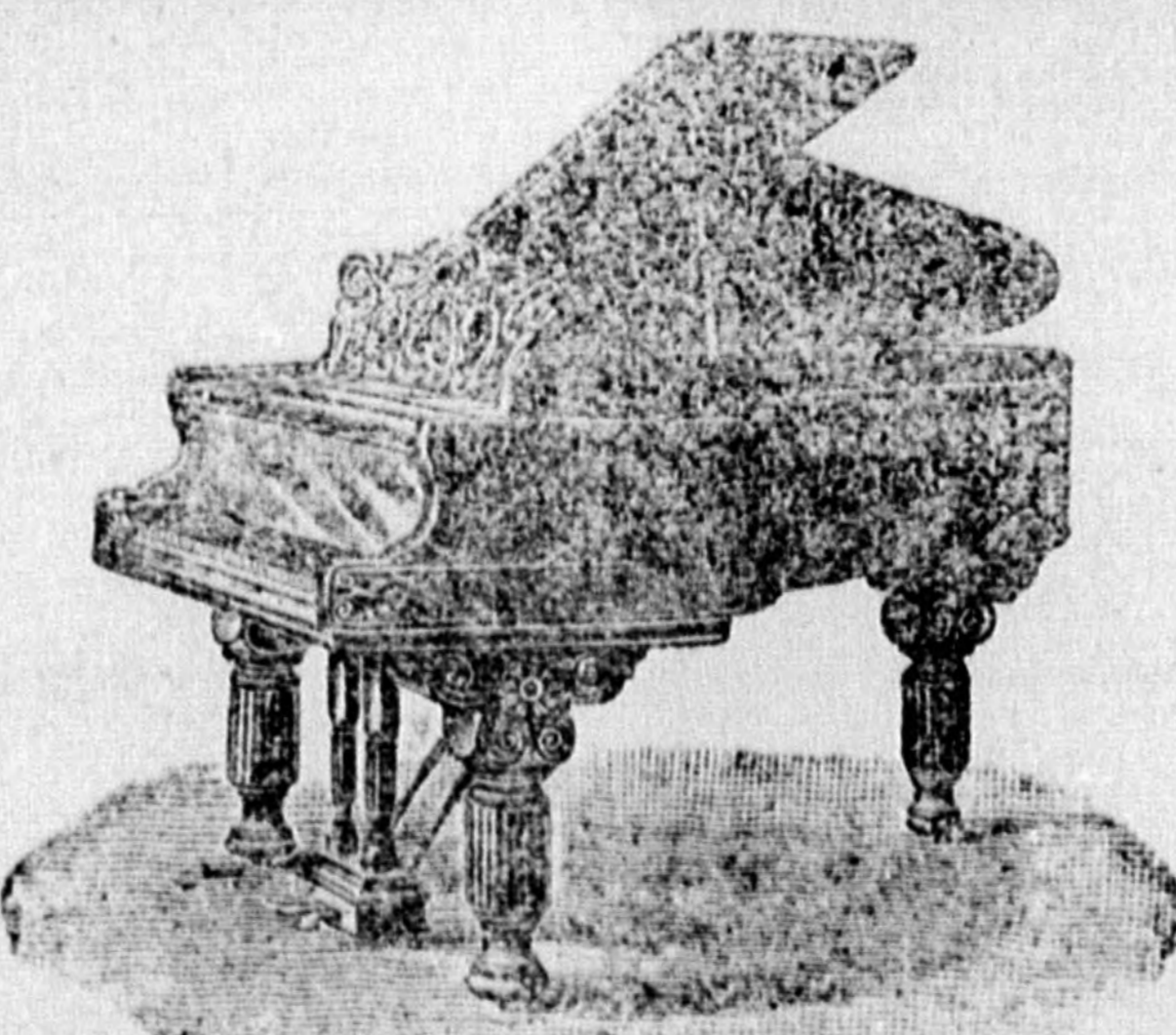
Kiváló minőség!

Elpusztíthatatlan
szerkezet!

Remek hang!
Olcsó árak!

Kedvező
fizetési feltételek!

Tíz éves
írásbeli jótállás!!!

A cég régi zongorákat a legmagasabb
árakon vásárol, illetőleg cserél be. . .

Üzlet felosztás!

A Boriszák Istvánné-féle üzlet
ki lesz árusítva.

Itt az alkalom a karácsonyi és újévi szük-
séletek és ajándéktárgyak olcsó beszerzésére.
Raktáron vannak minden elképzelhető női-,
leány- és gyermekkalapok, fejkötők, leányka-
sapkák. Kalapok 50 fillértől feljebb. Minden-
nemű kalapdiszkek u. m.: tollak, virágok,
szalagok, selymek, gázzövetek, disztűk,
csatok, stb. Továbbá: férfi ingek, gallérok,
kézelők, nyakkendők, gallérvédők, harisnyák,
nadrágtartók, inggombok, zsebkendők. Téli
alsóruhák felnőttek és gyermekek részére;
téli keztyűk és harisnyák

Boriszák Istvánné üzletében.

A
bajai Gőz- és Kádfürdő

szelvény- és évi bérlői, kiknek bérlői
még a régi bérlétekből kifolyólag nem
jártak le, sziveskedjenek bérlétegyeiket
e hó 10-éig az izr. hitközség jegyzői
irodájában lebélyegzés, illetőleg kicse-
relés végett bemutatni.

Baja, 1908 december hó 4. éni.

Az izr. hitközség
előljárósága.

Tisztelettel közhírré teszem, hogy
ezentűl tűzifatelepemen **I. oszt. puha**
és I. oszt. kemény aprított
fát tartok raktáron és azt tisztelt ve-
vőimnek a legjutányosabb árban és
bármely mennyiségben rendelkezésére
bocsátom.

Szőlőtelepemen nagymennyiségű **ta-**
karmányrépát adok el métermá-
zsánsként **I. kor. 50 fillér** árban.

Schleicher Antal.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé
mást nem szihat.

Legjobb valódi francia szivarka-
papír és szivarkahüvely kapható
az ország minden
különlegességi árudájában.